

Dosarul nr. 2r-334/21

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) M. Alexei
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) M. Anton, I. Secrieru, V. Cotorobai

DECIZIE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Vitalie Russu în numele și interesele lui Ion Iachim,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Iachim împotriva Elenei Iachim cu privire la micșorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor,

împotriva încheierii din 25 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 18 august 2020, avocatul Vitalie Russu, acționând în numele și interesele lui Ion Iachim, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Iachim cu privire la micșorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor.

Prin hotărârea din 13 noiembrie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ion Iachim împotriva Elenei Iachim cu privire la micșorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, ca neîntemeiată.

La 14 noiembrie 2020 avocatul Vitalie Russu, în numele și interesele lui Ion Iachim, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea ei ca fiind neîntemeiată și emiterea unei decizii noi.

Prin încheierea din 29 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Russu Vitalie în numele și interesele lui Ion Iachim împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2020 a Judecătoriai Chișinău sediul Centru, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Iachim împotriva Elenei Iachim cu privire la micșorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor.

S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii, inclusiv dovada de plată a taxei de stat aferentă cererii de apel, acordând-ui pentru aceasta termen de 20 de zile calendaristice calculat din momentul comunicării încheierii.

S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile indicate în încheiere, în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate, va fi restituită.

La 9 februarie 2021, avocatul Vitalie Russu, în numele și interesele lui Ion Iachim, a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii ca fiind neîntemeiată și emiterea unei decizii noi.

Prin încheierea din 25 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Vitalie Russu, în numele și interesele lui Ion Iachim împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Iachim împotriva Elenei Iachim cu privire la micșorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor.

S-a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

S-a restituit apelantului Iachim Ion taxa de stat achitată de avocatul său Russu Vitalie, în sumă de 600 lei RM, potrivit dispoziției de plată din 2 februarie 2021, eliberată de BC „Moldindconbank” SA.

La 7 aprilie 2021, avocatul Vitalie Russu, în numele și interesele lui Ion Iachim, a declarat recurs împotriva încheierii din 25 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este neîntemeiată și lipsită de suport juridic.

A indicat că la momentul emiterii încheierii judecătorești, instanța nu a examinat obiectiv și elucidat pe deplin toate probele pertinente și concludente care au importanță nemijlocită pentru examinarea obiectivă a litigiului.

Mai mult ca atât, nu a studiat profund esența problemei, aplicând eronat normele procedurale și internaționale.

Prin încheierea emisă, instanța de apel a limitat în mod direct lui Ion Iachim dreptul la justiție și la un proces echitabil, ceea ce constituie o încălcare fundamentală și contravine în mod evident art. 6 din CEDO.

Mai mult ca atât, argumentele instanței de judecată, care au stat la baza emiterii încheierii judecătorești sunt formale, nejustificative. Or, conform cererii de apel, apelantul a menționat că, solicită casarea integrală a hotărârii judecătorești, ce în mod evident arată că ultimul nu este de acord cu soluția instanței de judecată, asupra litigiului examinat.

În astfel de circumstanțe, reprezentantul recurentului consideră că, ne indicarea explicită în solicitare a formulărilor sale, nu constituie motiv de restituirea cererii de apel. Recurentul (apelantul) la momentul susținerii cererii de apel în fața magistraților, în cazul omiterii indicării exacte a unor solicitări, sau instanței de judecată nu le este clar solicitarea indicată în cerere de apelant, dânsul își poate argumenta/explica poziția vizavi la solicitări, ceea ce nicidecum nu ar trebui să constituie temei de restituire a cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Referitor la termenul de declarare a recursului Colegiul reține următoarele.

Copia încheierii contestate a fost comunicată reprezentantului recurentului prin intermediul poștei electronice, la 2 aprilie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 7 aprilie 2021, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Verificând legalitatea încheierii atacate, în raport cu motivele recursului declarat, probele anexate la dosar și cadrul legal aplicabil speței, Colegiul consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, din considerentele ce urmează.

După cum rezultă din actele dosarului, la 13 noiembrie 2020 a fost pronunțat dispozitivul la hotărârii.

La 14 noiembrie 2020, avocatul Vitalie Russu, în numele și interesele lui Ion Iachim, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii, solicitând casarea ei și emiterea unei decizii noi.

Prin încheierea din 29 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului termen de 20 de zile calendaristice calculat din momentul comunicării încheierii pentru depunerea cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

La 9 februarie 2021, avocatul Vitalie Russu, în numele și interesele lui Ion Iachim, prin intermediul poștei (f.d.39), a depus cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, solicitând casarea hotărârii ca fiind neîntemeiată și emiterea unei decizii noi.

Iar, prin încheierea din 25 martie 2021, Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel depusă de avocatul Vitalie Russu în numele și interesele lui Ion Iachim împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate și a restituit apelantului Iachim Ion taxa de stat achitată de avocatul său Russu Vitalie, în sumă de 600 lei, potrivit dispoziției de plată din 2 februarie 2021, eliberată de BC „Moldindconbank” SA.

Curtea de Apel Chișinău și-a întemeiat soluția în baza prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, motivând că, apelantul nu a înlăturat integral neajunsurile indicate de instanță, deoarece nu a indicat concret solicitările și pretențiile sale din cererea de apel, indicând doar că cerere anularea hotărârii atacate cu adoptarea unei noi decizii.

Colegiul instanței de apel a considerat că faptul dat vine în contradicțiile cu dispozițiile art. 365 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora în cererea de apel se indică solicitările apelantului.

Colegiul consideră justificată critica adusă în cererea de recurs, iar soluția instanței de apel de a restitui apelul pentru motivele indicate, una neîntemeiată și care urmează a fi apreciată ca o limitare a dreptului apelantului la accesul liber la justiție.

Sub acest aspect, Colegiul constată că, la 14 noiembrie 2020 avocatul Vitalie Russu, în numele și interesele lui Ion Iachim, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii, solicitând casarea ei și emiterea unei decizii noi.

După recepționarea hotărârii redactate, la 9 februarie 2021 avocatul Vitalie Russu, în numele și interesele lui Ion Iachim, prin intermediul poștei, a depus cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, solicitând casarea hotărârii ca fiind neîntemeiată și emiterea unei decizii noi.

Colegiul reține că, atât cererea de apel nemotivată (f.d. 20), cât și cererea de apel motivată (f.d. 36-38), cuprinde solicitarea apelantului, așa cum prevede art. 365 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, de a casa hotărârea (prin care acțiunea acestuia s-a respins și cu care nu este de acord) și de a emite o decizie nouă.

Astfel că, instanța de apel, în rezultatul lichidării neajunsurilor menționate în încheierea din 29 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, și anume, prezentarea cererii de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și a dovezii de plată a taxei de stat, urma să examineze apelul și să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, în limitele cererii de apel.

Or, potrivit art. 373 alin. (1)-(5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În asemenea circumstanțe, Colegiul consideră argumentele reprezentantului recurentului întemeiate, iar concluzia instanței de apel, expusă în încheierea recurată una eronată, fapt ce indică la netemeinicia încheierii recurate și temeinicia recursului depus de avocatul Vitalie Russu în numele și interesele lui Ion Iachim,

Or, apelantul în cererea de apel a indicat expres solicitările sale.

Faptul că acesta nu a indicat concret solicitările pe care instanța de apel a considerat că urmează să le înainteze instanței la examinarea apelului împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nu constituie motiv de a restitui cererea de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din

Codul de procedură civilă coroborat cu art. 365 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Mai mult decât atât, Colegiul reține că urmare a respingerii acțiunii înaintate de reclamantul Ion Iachim împotriva Elenei Iachim cu privire la micșorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și declarării apelului împotriva hotărârii date, sunt certe și solicitările acestuia privind casarea hotărârii și pronunțarea unei decizii noi prin care acțiunea acestuia să fie admisă.

Relevante la caz sunt și prevederile art. 382 din Codul de procedură civilă, în conformitate cu care, instanța de apel este obligată să asculte explicațiile participanților la proces prezenți în ședința de judecată și ale reprezentanților acestora. Primul ia cuvânt apelantul și reprezentantul său, după aceea și ceilalți participanți la proces în ordinea stabilită de instanță. Dacă ambele părți au depus apel, primul ia cuvânt reclamantul.

Conform 384 din Codul de procedură civilă, după examinarea cauzei în fond, președintele ședinței de judecată oferă participanților la proces și reprezentanților posibilitatea de a face demersuri sau completări. După ce soluționează demersurile, instanța trece la pledoarii.

Pledoariile se fac în conformitate cu prevederile art.233 și art.234. Primul ia cuvânt apelantul. Dacă ambele părți au depus apel, primul ia cuvânt reclamantul.

În acest context, instanța de recurs reține că neindicarea „concretă” a solicitărilor cererilor de apel, nu demonstrează neexecutarea în termen a indicației instanței de apel din încheierea de a nu da curs apelului și nu poate servi ca temei de restituire a cererii de apel, or, materialele dosarului atestă că neajunsurile menționate au fost lichidate de apelant până la expirarea termenului acordat de instanță.

Astfel, Colegiul apreciază obligarea apelantului prin încheierea din 29 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău de a lichida neajunsurile prin indicarea „concretă” a solicitărilor și pretențiilor sale, ca fiind o limitare a dreptului acestuia la un proces echitabil.

Respectiv, nu poate fi reținut argumentul instanței de apel precum că apelanta nu a lichidat în termen și în mod deplin neajunsurile indicate în încheierea din 29 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Colegiul notează că restituirea apelului pentru motivele reținute în încheierea din 25 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, ar putea aduce atingere nejustificată dreptului lui Ion Iachim de acces la instanța de judecată, protejat de art. 5 din Codul de procedură civilă, art. 20 din Constituție și art. 6 § 1 CEDO.

Efectivitatea dreptului de acces la instanța de judecată impune ca un individ să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale (Bellet împotriva Franței, Hotărârea din 4 decembrie 1995, pct. 42, 36, Cañete de Goñi împotriva Spaniei, nr. 55.782/00, pct. 34, CEDO 2002-VIII).

Sub aspectul celor menționate, având în vedere că reprezentantul apelantului Ion Iachim, avocatul Vitalie Russu, a depus cererea de apel cu respectarea prevederilor art. 364 și 365 din Codul de procedură civilă, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs urmează a fi admisă, casată încheierea din 25

martie 2021 a Curții de Apel Chișinău și restituită cauza la rejudecare, în același complet de judecată, pentru examinarea cererii de apel în fond.

În conformitate cu art. 427 alin. (1) lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Vitalie Russu în numele și interesele lui Ion Iachim.

Se casează integral încheierea din 25 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Iachim împotriva Elenei Iachim cu privire la micșorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor.

Cauza civilă se trimite la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, pentru examinarea în fond a cererii de apel depuse de avocatul Vitalie Russu în numele și interesele lui Ion Iachim împotriva hotărârii din 13 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Dumitru Mardari